

Cíklo 2.

11. jan.

Somhaj Bóh!

Létnik 13.

1903.

Ssy-li spěval,
Pilnje dželał,
Stronja cze
Sswójny statok,
A twój kwyjatoł
Gradny je.

Na stav sprózny
Napoj mózny
Luboscž ma;
Bóh pak swérny
Psches spał mérny
Czerstwoścž da.

Njech th spěwasch,
Sswérne dželašch
Wschédne dnj;
Džen pak kwyjath,
Duschi daty,
Wotpocžn th.

S njebieß mana
Njech czi khmana
Ziwnoscž je;
Ziwa woda,
Kij Bóh poda,
Wolfscheró cze!

F.

Szerbiske njeđželske łopjeno.

Wudawa ho kózdu żobotu w Szmołerje z knihiczhczerni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétetu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njeđžela po tsjoch kralach.

Psalm 31, 16.

Mój czaß steji w twojej ruzh.

Mało kroczelow szmy hałce do nowego lata czinili; se wschém wjeżelom a bołosczu, s nadziju a staroścę wone hiszheze czemne psched nami leži. Duż budźmy hotowi a stykniż szbi ruzh a prajmy: Mój czaß steji w twojej ruzh. To je rjane słowo na nowe lato, jednore a śroshmliwe sa kózdeho, powuczoze sa wulfeho a maleho. To słowo je nam hiszczianam, kotisz mamę žiweho Boha, kotryż je wschitke włoży na naszej głowje pschedrachnował, bjes kotrehoż wole żadny wrobl s tsechi nje-padnje, wuezinjena węz. Njezapomimy pak, so tajke pōsnacze njeje wot człowiekow aniz psches człowiekow, ale psches siewjenje žiweho Boha do szweta pschischlo. Bohanjo hacż do dżenñischeho dnia nicżo wo tym njeđža, so jich czaß w Bożej ruzh steji; pak szbi woni myßla, so steji w jich szamžnych rukach a so móža po szwojim spodobanju s nim czinicż a skutkowacż, każ ho jím sesdanje — pak szbi myßla, so jich czaß w rukomaj drugich mozow steji, njech szu to szurowi knježa, mózni njeſcheczeljo abo sli duchojo. Skóńczenie je jich wjèle, kotisz szbi myßla, so jich czaß steji w rukomaj pschivada, sleje hodźiny, nje-sbożownego wotkuda. W Israelu szamy, hdżeż bęsche szo Bóh szam szwojemu ludej siewil, wjedžachu: Mój czaß steji w Bożej ruzh. W tym ho jažne pōsnacze siewi: Bóh je mi kónz wotykuły a tón też wostanje. A każ wo człowiekach, tak wjedžachu wo semi, so w tym wot teho

knjeza postajenym czażu szwoj kónz směje. To pōsnacze bęsche mužom stareho kluba wulka hnada. Hdž bęsche Davit w 139. psalmje prajil: Twojej woczi stej widzilej tón njeđokonjaný plód mojego czela, a bęchu wschitke dny do twojich kuihow sapiszane, kotreż bycz dyrbjachu a tych szamych hiszheze żadny tudy ujebęsche — sawoła wón i dżaknym wjeżelom: Każ drohe szu pschede minu, Božo, twoje myßle! Każ wjèle dróżsche dyrbjałe nam hiszczianam tajke myßle Boże bycz, dokelż je nam Bóh w Chrystuśu prawje jažnje siewil, każ wyżoko szmy pola njeho waženi, każ wón naž szwéri hłada a naž se wschém, schtoż szmy a mamę, niz jenož w szwojimaj rukomaj, ale też na szwojej wutrobje nožy. My mohli szbi myßlicz: Njeje nascha semja we wulkej stwórbje a na semi mjes tybzaz milijonami jenotsliwy człowiek każ próscht, każ krepka w morju? A tola: Też nasch czaß w Bożej ruzh steji. Njeje nam Bóh siewil, każ węscze wón czaß wotméri a wschitko w prawym czażu wutwiedże? A każ bęsche tón Sbóžnik pschi kózdej kroczelni szwojego žiwjenja wo tym pschekwědczeny: Mój czaß w Bożej ruzh steji. „Moja hodźina (schtunda) hiszheze pschischla njeje — hłaj, hodźina pschindże.“

Też my wěmy: Nasch czaß w Bożej ruzh steji. Ale so my to wěmy, hiszheze njewučzini, wjèle bóle wot teho wotwiżuje, hacż to słowo szwoju móz nad nami wopokaže. Lubi bratsja a żotry, wopomnycze: wěrcze mi, so niz jenož džen a hodźina waschego kónza je zyłe węscze wot Boha postajena, ale też, so kózdy wokomik waschego žiwjenja w jeho szylnej ruzh, kózda kroczel pod jeho hnadnym

wodżenjom steji? Wěricze węscze, so w Božim wodżenju żaneho pschipada njeje, — so blysk, kotryž s mróczalkow żapnię, wichor, kotryž wuje, tħaży po sdacżu male pschięziny, kotrez maja tola tajke wilke sczehwki sa jenotliweho a sa zyłe ludy, — wěricze wy woprawdże, so to wschitko, we wszechomóznej ruzy žiweho Boha steji? A, luby żobułtchescijano, wěrisch ty woprawdże, so twój czaś też niż w rukomaj druhich człowiekow a druhich mozow leži? Spytowanje k temu je blisko. Kielko dżelaczerjow a klużobnych je w rukomaj njezwiedomliwych knieżich, kielko żonow a dżeczi w rukomaj żurowych mużow a manow! To je spytowanje blisko żo prashecz: Hdźe je učeku nasch Bóh? Ale pscheczitaj żebi 31. psalm, kotryž je runje s tajkeho spytowanja rodżeny. Też psalmista je wot nje-pscheczelow wobdaty, kotsiż jemu sa czeſczu a žiwjenjom steja, pschi tym wschem praſi wón: „Ja żo sraduju a swięzeliu żo nad twojej żmiliwoſćju, jo ty na moje hubjenſtwo pohladasch. Ja mam nadžiju k tebi a rjeknu: Ty ży mój Bóh!“ Hodžina dónđe, w kotrejż wschitzu, kotsiż na teho Knjesa czaſakaju, naſhonja, so je tón Knjes żwerny, so żadny pschipad, žana człowska żylnoſć nad manii mozy nima, ale so nasch czaś w Bożej ruzy steji, so ani nêtezishe oni pschichodne naſ wotdżelicz njemože wot luboſcze Božeje. Wěrisch ty to woprawdże? Potom wsdaj żo też wschitkich styskniwych staroſcziow, wscheje pohanſkeje bojoſcze; dowér żo temu, kotryž modlitwy wužlyſchi, kotryž kózdu kroczel se żwojim wóczkom wodži a naſ žanu hodžinku naſchego žiwjenja se żwojeje žwérneje ruki njepusheči.

Teſo dla paſ je tež niſne, so ja żwoj czaś ſam ſe żwojej wolu do jeho ruki połožu, so ja pschestanu ſam na żebi roſkaſowacż, so żo teho wostaju ſam żwoj żwobodny ſujes byż, so ja żwoju wolu a wutrobu a s tym żwoju ruki a nohu, żwoje wóczko a wicho, wschitko ſchtoż mam a żym, jemu ſamemu pschewostaju. Bóh je człowieka žwobodnego ſtworił, teſo dla móže wón hinač, hacż Bóh. So bych jemu wschitko, ſchtoż żym a mam, pschewostajicż moħl, dyrbju ja najpriedy żwoju njemόž bjes Boha, żwoju kħudobu a hręch, żwoje zyłe hubjenſtwo bjes Boha, hubienoſć żwojich ſamowuſwolenych pucżow pónacż, kač żo woſolo bludża, so żaneho woprawdże ſbožownego dnja nimam. A potom dyrbju tej ruzy ſeſnacż, do kotrejuž dyrbju żwoj czaś połožicż. A so moħl żebi jei zyłe blisko wobhladacż, je jej Bóh w Krystuſzu Jeſuſu ſam na ſemju dèle wupſchestrél. Wón je ta ruka, do kotrejż móžesch żo ſtroschtuije podacż. Tón, kotryž żo w Betlehemie ſa tebie człowiek ſežini, kotryž 33 lét na ſemi kħodžeshe a je dobrotu ežinił, so bħixi widżachu, kħromi kħodżachu, ħluchi żlyſħachu, so bħixi wužadni wucžiſčeni, kotryž morwych ſbudži a kħudym evangelijon przedowaſche, kotryž na kħiżju ſa tebie wumrje a dženja hisheče ſi wupſchestrjenymaj rukomaj wschitkim pschiwoła: Pójeże ſem wschitzu, kiż wy sprózni a wobčeženi ſeże! — wón je ta ruka Boža, do kotrejż dyrbisħ żo połožicż. Jemu żo pschepodaj połnje a ſtroschtuije; njedaj jenož Bohu ſi jeho rukomaj twoje žiwjenje ſapschimnyčż, też ty dyrbisħ twoj czaś, twoje žiwjenje, twoju wutrobu a twoju wolu do Božeju rukow połožicż, tón pucż hicż, kotryž wón tebie wjedże, žwerny byż w twojim powołaniu, runjež je niſke psched człowskimi wocžemi — też we wschem horju żo do žwérneju rukow Jeſuſowej połožicż a prožycż: Twoja wola żo stań! Mój czaś ſteji w twojej ruzy!

Hamjeń.

Luboſcz k Jeſuſej.

O ſbóžny dom! hdźež ſu eže horjewſali, Hdźež ty to jene, haj to wschitko ſy, Hdźež ſi luboſcu ſu żo eži wschitzu dali, Njech maju wježle abo ſrudne dny, Hdźež kózda żiſka kriwé eži, Jeſu, bije A kózde woko hłada na tebie, Hdźež też żo w nish troſcht a pomož dlije, Wscho ſedžbu ma na twoje ſiwiſenje.

O ſbóžny dom! hdźež wobaj muž a žona We jenej, haj, we twojej luboſci A w jenej žiwej wěrje wón a wona Sso na tón róžkny ſamjeń ſaloži, Hdźež wobaj horzu luboſcz ſi tebi mataj Pschi wjehelu a też pschi ſrudobach A wobaj, żebi horzy požadataj Tu ſbóžnoſć tam po czaſnych tħiſchnoſečach.

O ſbóžny dom! hdźež wschitko dżeczi tebi Sso pschinježu na rukach modlitwy, Kaž by je, Jeſu, wschitko wołak ſi żebi, Hdźež jenu na tym žwecje kħodžiż ſy. O ſbóžny dom! hdźež hnydom male dżeczi Sso pódla starskich modlo poſlaſku A požluchaju rady, Hdźež żo rēči, Kaž ty też ſa nje wumrje na kħiżju.

O ſbóžny dom! hdźež wotrocż ſi dżonka wjedža, So Bože woko na nich ſedžbuje, Niż też w najmjenjskim žwerni wostacż kħedža Też tam, hdźež człowiek widżicż njemože; Hdźež kózdy żwoju klužbu wobhladuje Kaž bħixi tebi, Božo, żlužili, Sso ſi hospodarjom żenje njehubuje, Hdźež ſuano wón jich druhdy powucži.

O ſbóžny dom! hdźež star a też młodži Po twojej žwiatej bōjſkej pschikafni Haj, kózdy ſtar po twojej woli kħodži A ſi hręchami eže nichtón njerudži. Haj, ſbóžny dom! hdźež star młodych žwari, Hdźež żlyſħi rēčecż rēčež njehorne A nima wjedże na hręchnej hari, Kaž nět to lejdhru husto żlyſħecż je.

O ſbóžny dom! hdźež pschiūdu ſwježelenja, Ĵe, Božo, ženje ſi myſlow njepusheča; O ſbóžny dom! hdźež pschiūdu żalosčenja, Sso ſi horzej próstwu ſi tebi wobroeža, Hdźež ty jich troſchtai ſy a lěkar wschudże Tak dolho hacż ſu na tym žwecje jow, Hacż jich tón ſbóžnik wołacž budże Do węžinoh' domu, do tych njebježow.

Pucżowanje po Božim pišmije

abo

lajle myſle nadendżech, Bože żłowo cžitajo.

Podawa žwerny cžitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. Inni Moſaſzowe, 47. ſtar.

(Poſtačzowanje.)

I. 27—31. Po ſródkim pscheladjanju wo żydomnaſe lětach, hdźež je Jakub w Egyptowskiej bydlil, pscheinđe powjescż na poſlednie dny jeho žiwjenja. Sacżużżi, so żo żmijercż jemu bliži, kaſa Jeſeſa, a da żebi pschiżħahacż, so njebudże jeho w Egyptowskiej, ale so budże jeho w Kanaanskim kraju poħrjebacż.

27. Tak pschewywaſche Israeł ſe żwojim żyłym domom w Egyptowskiej, mjenujż w Goſeniskim kraju; a woni jón wobħażidju, a pložachu, kaž bęſche Bóh żlubił, a pschiſporjachu żo jara, hisheče ſa Jakubowe dny, wožebje paſ w czaſach po jeho żmijereži.

28. A Jakub bě synominače sět w Egypťowskej žitvě, i. 2298—2315 po stvorjenju světa, tak ſo bě všchá jeho staroba ſto a ſydom a ſchýržecí sět.

S Jakubové ſmírci ſtava ſo hinač, hac̄ ſe ſmírci wo-beju jeho wózow. Wonaj ſtaj vumrjeļoj, hdyž byſhtaj hižo doſho druhemu ſ pucža ſchloj, a než, fotraž je ſo ſ jej ſiwiemjenom roſtorhnyla, je hižo ſažo ſ nowa nařaſana. Teho dla roſprawi ſo nam wo ſej ſmírci jenož, ſo je ſo ſtalo. Jakub pak vumrje jako poſledni „wóz“, a jeho ſmírci je kónz tuthch ſawodných ſtawiſnow. Póda teho je wón vumrjeļ w zújym kraju, a tež jeho dom njeſchbywa w ſlubjenym kraju. To ežini jeho ſmírci wažnu, ſo ma hiſhce ſchelake ſa čémuy pſchichod pſchihotowac̄. Teho dla ſo jeho ſmírci hižo do eža ſa wosjewja, a wón ma, wuhladajz ſmírci, hiſhce ſulžn wažne wěžn ſarjadowac̄.

29. Jakob pak ſo Israelový čaž pſchiblížowaſche, ſo by vumrjeļ, ſawola wón ſwojeho ſyna Josefa a džesche k njemu, niz po nařowym prawu jemu kaſajz, ale pſchipóſnajz wýzkoč powo-kanje, wot Boha jemu ſpožejene, a teho dla jeho jako poddaný ſwojeho knjeſa proſcho: Ssymli hnadu namakal pſched tobu, dha poloz ſwoju ruku pod moje bjetro, ſo chzeſch mi luboſez a ſwérnoſez wopofasac̄, dha wſchaf mje njeſohrjebaſ w Egypťowskej.

30. Ale ja chzu wotpocžowac̄ póda ſwojich wózow w kraju naſchich ſlubjenow; teho dla dha wuwjes mje ſ Egypťowskej a pohrjebaſ mje w jich rowje w jamje Makpela póda Hebrona. Wón džesche: Ja chzu ežiniež, kaž by praſil.

31. Wón pak džesche: Dha pſchibžahaj ſo mi, ſo mohli ſo pſched Faraonem potom na tule ſwoju pſchibžahu powołac̄, ſo by tebi wotpochézil moje eželo do ſlubjeneho kraja dowjesc̄. A wón ſo jemu pſchibžaha. A Israel, fotryž běſche pſchi roſrēčowanju ſ Josefom we ſožu ſedžal, fotryž pak ežuijſche, ſo je pſche ſlaby, ſo by poſtamyschi a ſo na ſemju lehnywjschi ſo Bohu podžakowaſ ſa hnadu, ſo bě jemu poſlednie pſchecze ſpožcžil, pothili ſo k hlowam ſwojeho ſoža, t. r. wón ſo tak wobroči we ſožu, ſo móžeſche ruzi wupſchestrjeſ ſo njeſbu hladajz ſo modliež.

S tuthm je nam ſ dobom ſdželenie, ſo Jakub modliž ſo wot ežlowjekow a ſwěta wotwobroči k Bohu, kaž měſchnif pſched wołtarjom nam podobnje tajke wotwobroczenje a pſchibwobroczenje ſymboliſy, poſkaže.

Tueži wulžn ſwječi mužojo a rjekojo w zyrkvi a we woſadže Božej njeſbu dwělowali, ſo je ežlowjska duſcha njeſhmjertna; teho dla ſu ſo tak ſwěru ſtarali wo ſwój pohrjeb. Pſchetož njebyli ſwiaty Duch jich kruče a wěſče tole nauežil, dha by njeſtrebaſchi bylo, ſo chzýchmu měč, ſo by wo wſho tole tak ſwěru poſtarane bylo, hdze abo ſak mělo jich eželo wotpocžowac̄, dokelž je tola eželo najznadniſchi džel ežlowjski.

(Poſracžowanje.)

Štawiſný rekrut ſ lěta 1813.

(Po franzowſkim piža — ē —.)

III.

Nafajtra, na dnju 18. dezembra wotuežich rano w ſchecžich. Běſche žaſložna ſyma. Moje male woſnijechko běſche kaž ſ bělým mróſowym rubjeschkom pſchikryte. Věch hižo wjecžor předy wſchitko pſchihotowaſ. Na ſtólz běch ſwoju njebjomódru ſuſnju, ſwoje kholowym, ſwój laž ſ poſwolmjanego ſuſnja, bělu koſchlu, rjany ſchlipſ ſ ežorneje židu połožil. Wſchitko běſche hotowe; moje nohajzy a derje wucžejane ſtupnje ležachu ſpody ſoža; trjebach ſo jenož woblekač, a tola mi ſtawy hrabach. Žaſložna ſyma mje ſojeſche. Wonka knježesche hľuboka ežiſhina. Njebyli dženža ſhatržinyn narodny dženža byl, bych ſawěſče we ſožu ležo wostał hac̄ do pſchipoldniſa. Skóncžne ſo roſhudžich, wuſkocžich ſ ſoža a pſchisločich k wulžm kachlam, w fotryž hihce wot wczera wſcheho dwě abo tři žehliwe wuhla namakach. Tute ſpěchne hromadu ſhabach, poſožich na nje něſchtō drjewowych walčkow a tři, ſchýri ſchýzep, potom ſlocžich ſažo do ſoža.

Mjes tym běſche knjeſ Goulden wotuežil, běſche ſwoje poſleſhežo pſches nōž a ſwoju židžanu měku pſches wozci ſežahný; wón mje ſhýſhesche a praſesche ſe mni: „W ſchýrzczech lětach ženje tajkeje ſymy bylo njeje ... to ežuju ... Rajku mam ſola ſymu!“

Ja pak nječo njeſtomolwic̄. S ſoža widžach, ſak ſo drjewo ſapaleſche. Widžach to ſ ežichim wjeſzelom. Alle traſesche pſches poł hodžin, předy hac̄ bě něſchtō čoploth pytnyc̄.

Skóncžne ſtanhch a ſo woblekač. Knjeſ Goulden pſchezo powjedaſche. Ja pak myſlach na ſhatržinku. A jako běch wokoło woſmich hotowym, chzých ſo na pucž podac̄. Ale knjeſ Goulden to wohladajz ſawola: „Josef, ſchto ſebi ſwazjich, th njeſbožowny? W tutej eženkej ſuſnji chzeſch do Bourges hic̄? Smjersnijech dužy po pucžu. Dži do mojeſe komory, wſmi ſebi mój wulki mantl, moje tolſte rukajz a moje ſ wolkmu wuſhite ſtupnje ſ dwójnymi pôduſhemi.“

Sdach ſo jara rjenje ſdraſčený byc̄, duž njevjeđzach, hac̄ po jeho radže ežinju; a jako to widžesche, mi rjekn: „Poſluchai, wežera ſu ſmjerſnjeneho ežlowjeka namakali. Doktor Paleč praſesche, ſo je klinčaſ ſaž ſuché drjewo, na kotrež ſo klepa. To běſche wojaſ. W ſedmich běſche ſ města ſchol, a w woſmich běchu jeho namakali. Tak ſpěchne to ſo ſtava. Hdnyž chzeſch ſebi nōž a wuſhi ſmjerſnyc̄, trjebach jenož tajki wuńč, tajki ſdraſčený ſy.“

Nětko derje widžach, ſo mějeſche prawo. Woblekač ſo jeho drasty. Džakowach ſo jemu a woteñzech. Knjeſ Goulden mje napominac̄, ſo tola njebych pſchepoſdze domoj pſchijchoſ, dokelž ſo ſyma w nožu powjetſchuje a dokelž je wulka črjóda wjeklow ſ horow pſchijchla. Wuitupich ſ durjemi a hnydom ſwój khornař ſ liſhcežeho kožucha pſches wuſhi ſežahných. ſyma tak rjeſaſche, ſo mohli rjez jehly w powěſſe widžach, a ſo ſam wot ſo zyle do ſebje ſaleſych.

Pod němſkimi wrotami widžach wojaka we wulžm ſchěrym mantlu ſtražowac̄. Stejeſche w kueze kaž katholíſki ſwiaty. Džeržesche ſwoju tſelbu ſ rukawu, ſo ſebi njeby porſty ſwofabil. ſ jeho brody wifasche lód. Nihdže nichtó njebeſche, ani na moſeze, ani pſched złonářju. Wſchitko ſdasche ſo mi daloko a ſcheročo morme byc̄. Wſchitko byc̄ ſo khowachu, ſo ſtulichu do někajkeje džeri. ſlyſchach jenož ſmjerſnjeny ſněh pod mojimaj nohomaj ſchijpic̄.

Bězach ſtoku. Jakto nimo pohrjebiſhce ſažach a tam ežorne ſchijze widžach, pſchi ſebi praſach: „Tych, kž tam ſpja, wjazy njewoſyba.“ Cžerjach pſchezo dale. Wdój nōž khowach do kožucha, ſarých ſwojej ruzi do rukajzow a džakowach ſo knjeſej Gouldenej ſa jeho dobru myſlīc̄ku.

Skóncžne wohladach přenije khěže wjessi Bourges, hdzež ſhatržinka bydlesche. Wuhene a tſechi ſedma ſe ſněhových ſejpov wuhladachu a ludžo běchu wot jeneje khěže k druhoy pſchěrovym wužypali, ſo mohli ſo mjes ſobu wopytac̄. Ale na tuthm dnju ſedžesche kóžda ſwójba wokoło kachli, a ja widžach maše ſulojte woſnijaze ſchleňzy ſo ežerivjenic̄ ſ wulžm wohenjom, kž ſo w kachlach paleſche. Pſched kóždym durjemi ležesche ſtrop ſlomy, ſo by ſo ſyma wotdžeržala.

Pſchi pjatej khěži na ſewizy ſaſtach. ſežahných ſebi ſwoje rukajz. Potom wocžinach durje, kž ſpěchne ſažo ſawrjech. To běſche dom mojeſe ežeth Marhath Bauereweje, wudowym Mateja Bauera, macžerje mojeſe ſhatržinki.

(Poſracžowanje.)

Na II.

Podař — ē —.

(Poſracžowanje a ſkóncženje.)

Wóžom lět běſche ſaſhlo. Wulka hara naſta pſched farſkim domom. Črjóda ludži ſaſtupi, Thord přeni pſched nimi. Farař pohlada na njeho a ſpóſna jeho.

„Pſchijndžes hženža wjecžor we wulžm towarzſtwje.“

„Chzu hženža wo pſchipovjedanje ſwojeho ſyna proſhjež; woſmje ſebi ežestnu knježnu Karin Storliden, džowku Gudmunda, kž je ſo minu ſobu pſchijchoſ.“

„Ta je najbohatscha njeviesta we woſadže.“

„To praſa“, nan wotmolwi, mjes tym ſo ſebi ſ ruku do wloſow pſchinimy.

Duchowny woſomik mječzo ſtejeſche. Nicžo njeprajizy ſapiža mjenia do knihow a pſchitomni mužojo podpižachu. Thord połoži tři tolerje na blido.

„Jenož jedyn mi ſkulicha“, džesche farař.

„Wěm, ſchto wam ſkulicha, ale je moje jenicek džecžo, a teho dla móžu drje něſchtō na njo wažic̄.“

„Po tuthm wujaznenju farař pjenjes pſchivsa.“

„To je tſecži krčz, ſo ſwojeho ſyna dla kž mni pſchijndžes, Thordo.“

„Nětko kym s nim hotowy“, džesche nan, saczini swoju mōscheni, prajesche božemje a džesche, mjes tymo s czi druhu pomalku sa nim džechu.

* * *

Dwē njedželi posdžischo jědžeschtaj nan a kym w czołmje pschi měrnym wjedrje psches morjo, so byschtaj so do wžy Storlinden podaloj a dla kwaža wschelake wězny wuežiniloj.

„Moja Ławka njeje pschiwjasana“, džesche kym a postany, so by ju pschiwjasal.“ W żamžnym wokomiku kym so deska, na kotrejž stejesche; wón shubi runowahu, machasche s rukomaj w powětrje a padny s wuſschikom do wody.

„Džerž so wjeſla“, pschiwoła jemu Thord a jo khetsje jemu pschižum. Ssyn so jeho pschimny, tola boryš jeho ſlabej ruzy wjeſlo puſčezischtej.

„Czakaj! czakaj! czakaj! wołasche nan, a prózowasche so k njemu.

Tola mlodženz lehny so na kribjet, pohladny hischeze na nana s khutnym dolho trajazym pohladom ... a so podnuri.

Thord to pschezo hischeze nochzysche wericz; fastaji kwoj czołm a hladasche s wuſcheczerjatymaj wocžomaj na městno, hdzež běſche so kym podnuril, jako chyl czakacž, hacž ſafy s hlibimy so wrózci. Někotre pucherje so pokasachu. Poſledni wulki pucher roſbuchny; potom dosta morjo ſafy swoju jažmu módrinu.

Tsi dny a tsi nozy widżachu nana na tamnym njesbožownym městnie wekoło jědžicž. Wón njejedžesche, a njepijesche ale pýtasche swojego kyna. Ma tseczim dnu namaka czeło a donieše jo do swojego statoka na horach.

* * *

Věto je wot tuteho kmiertneho dnia kym ſaschlo. Něhdyn w nasymje wjeſor ſaflyſhi duchowny, kaf nechtó ſa durje klapa a jo wocžinicž pýtasche. Džesche kym k durjam, je wotewri a wuſlada dolheho muža; tola muž krodžesche kſchiwy, běſche ſuchi a mějesche běle wloſhy. Duchowny dolhi czas na njeho hladasche, předy hacž jeho ſpójna; to běſche Thord Ceverhas.

„Pschiindžesch tak poſdže?“ woprascha so duchowny a wosta psched nim stejo.

„Haj, Bohužel pschiindu poſdže“, džesche Thord, předy hacž so poſydnym. Duchowny czakasche dolho, ſichto mělo ſo ſtacž, kym so tež a naſta dolha pschestawka.

Skončzne prajesche Thord:

Mlam něchtó ſobu, ſichtož chzu khudymy daricž, mam wotpohlad wuſtar ſaložicž, kiz dyrbi nijeno mojego kyna měcž.“

Postany, połoži pjenjesy na blido a so ſafy kym.

Farař pjenjesy pſchelicži.

„To je wjele“, wón rjeſtym.

„Te połoža teho, ſichtož kym ſa ſwoje kublo dostał, kiz wczera pschedach.“

Farař ſafy dolhi czas mjeſčesche a so ſkončzne ſ milym hložom woprascha:

„A ſichto chzesch nětko ſapocžecž?“

„Něchtó rjedliſche.“

Šafy naſta cziſchina; Thord hladasche stajuje na ſchpundowanje a farař ſ wopraschenjom na njeho hladasche.

„S dobom ſ czechim hložom prajesche:“

„Měnu, ſo je twój kym Tebi halle nětko žohnowanje pſchinjeſl.“

„Haj, nětko kym wo tym pſchewedeženy“, džesche Thord a poſběhny ſwojei wocži. A dwē ſylsy ronjeschtej so pomalku po jeho lizomaj.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Pſchi ſastupje do noweho lěta pſchiwołam ſubym cziſtarjam wutrobne „Pomhaj Bóh“ ſ tej proſtwu, ſo chyli nam tež w nowym lěče ſhwerni wostacz a ſo bychu ſo ſa to poſtarali, nowych cziſtarjow dobycz. Nasch wažny nadawk je, natwarjaze cziſtanje kſzdu njedželu do naſich ſerbſich domow podacž. Wutrobny džak tež praji ſo tym, kiz ſu naſchu dobru wěz ſe ſwojimi pſchinioſkami ſwjeſelliſi.

Wrózco hladajo na ſańdžene lěto je nam wone ſrudobu a wjeſele pſchinjeſlo. ſ wulki ſrudobu ſymy ſtali pſchi rowje njeſapomnitého krała Alberta. Wo njeho je žarował naſch zył ſotzny kraj; pſchetož wón dže běſche poſledni thch wulkich wójwodow, kotsiž ſu naſche wójska wjedli w poſlednjej wójnje a twarili naſch

ſjednoczeny wózny kraj. Pſchi mjesy minjeneho lěta mějachmy wulku staroſć ſo lubowaneho krała Turja, kiz běſche ſtrachne ſthorił, ale Bohu džakowanu ſo ſafy ſ nim polepſchuje. Bohu žel je ſo na konzu lěta čorna mróčałka hromadu ſczahnyla wýſche kroñprynzweho doma, hdž je kroñprynzeža Sakſu njenadžujzhy wopuschežila. S radoſežu kym cziſtali, ſo ſtej khězor a khězorka w czerſtwoſci a cziſloſci do noweho lěta ſastupilov. — W žyrkwiſich naležnoſczach naſcheje ſerbſkeje Lužicy je ſo tež wſchelake pſcheměnilo. Semrjeł je njenadžujzhy knyes farař Hermann Mroſak w Buděſtezech. Ma wotpočzink je ſchol knyes farař Julius Gólcž w Rakezach a bu wón pſchi ihm ſ Albrechtowym rjadowm wot wuſhnoſcze wuſnamjeneny. Sa fararja do Rakez je ſo powołal knyes farař Jan Gólcž, hacž dotal ſ fararjom w Budyschinku, kotrž bu 26. řektorba do noweho ſastojíſtrwa ſapofasany. Sa fararja do Buděſtez je ſo wuſwolił knyes diakonus Domaschka w Hodžiju, kotrž je 2. adventa ſwoje nowe ſastojíſtrwo nastupil. W Buděſtezech bu ſafy druhe duchowne městno ſalvžene, hdž knyes Nowy jako pomožny duchowny ſastupi. Sa fararja do Budyschinka je ſo powołal knyes kandidata Mroſak ſ Hrodžiſcheža, kotrž 3. adventa duchownstu ſwjeſzjemu doſtawſchi ſwoje nowe ſastojíſtrwo nastupi. Taſo diakonus do Hodžija je ſo dotalny knyes diakonus Voigt w Kettizach wuſwolił a krótka do hód ſwoje nowe ſastojíſtrwo nastupil. Duž je nětko jene duchowne město w ſerbſkej ſakſkej Lužicy hishcze njeſwobſadžene, diakonatſtrwo w Kettizach. Dwaj žyrkwiſiſtaj twaraj ſtaj ſo w ſańdženym lěče do konjaloy — Boži dom we Wjeleczinje a Hrodžiſchežu. Wobaj twaraj ſtaj ſo na najrejnscho poradžiloj. Tſjo knyeža duchowni ſu 25 lětny jubilej ſwjeſzili. Knyes farař Handrik Maleschanski, knyes farař Věrník Klukſhanski a knyes farař Krygar-Poſchijſki.

— Statistiſki bürów je po poſlednim ludliczenju ſičbu duchow wjenotliwych woſzadov ſakſkeje krajneje žyrkwiſie ſestajało a myſlimy, hdž ſičbu duchow wjenotliwych ſerbſkych woſzadov podanym, ſičbu po rjedze ſestajawſchi:

1. Michaljska woſzada	6852 duchow,
2. Buděſzanska woſzada	4800 =
3. Hodžijska woſzada	4422 =
4. Ketticžanska woſzada	4397 =
5. Wjeleczanska woſzada	4059 =
6. Buſecžanska woſzada	3428 =
7. Hucžanska woſzada	3278 =
8. Nježwacžidlska woſzada	3038 =
9. Rafečzanska woſzada	2914 =
10. Klukſhanska woſzada	2527 =
11. Wóſſlinečzanska woſzada	2297 =
12. Hrodžiſchežanska woſzada	1904 =
13. Minakalska woſzada	1827 =
14. Delnjo-Wujesdžanska woſzada	1465 =
15. Poſchijſka woſzada	1463 =
16. Maleschanska woſzada	1363 =
17. Bartſka woſzada	1139 =
18. Šchwacžanska woſzada	842 =
19. Hucžinjanska woſzada	815 =
20. Koſacžanska woſzada	551 =
21. Kotecžanska woſzada	460 =
22. Budyschinkſka woſzada	451 =
23. Lüpjanjska woſzada	364 =

Dalische dobrowolne daru ſa wbohe armeniſle ſyroty.

Š Rafečzansſeje woſzady:

N. N. ſ R.	10 hr.
R. F. ſ R.	2 "
	hromadže 12 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobny džak.

Gólcž, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knyesow duchownych, ale tež we wſchěch pſchewařnja ch „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Ma ſchitwórce ſěta placži wón 40 np., jenotliwe cziſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.